

cza sumnę za którą zostały nabyte, a wierzytelność co one nam przyniosły.

XII. Dług *Rachunków Osób*, obejmuje wszystko co te osoby nam są winne, a wierzytelność co się im od nas należy.

XIII. Dług *Różnych dłużników*, oznacza drobne długi nam się należące, a wierzytelność summy spłacone.

XIV. Dług *Różnych wierzycieli*, oznacza drobne wierzytelności u nas a wierzytelność summy przez nas wypłacone tymże wierzycielom.

O rozpoczęciu na nowo utrzymywania ksiąg żek po ich poprzedniem zamknięciu.

47. Z początkiem nowego roku przystąpił Walenty z Warszawy do spółki ze mną w handlowych spekulacjach i wniósł natychmiast zaraz podług dobrowolnej umowy przedmioty następujące które za gotowe od niego pieniądze przyjąłem.

50 Oxeft: rummu jamajka po 1500 zł,	Oxeft razem	75000
15 Beczek wina Węgierskiego starego po 2000		
złp. beczka		30000
12 Centarów kawy po 200 złp. centnar . . .		2400
200 Głów cukru po 30 złp. głowa		6000
W towarach złp. . .		113,400

Z przeniesienia 113,400

W wexlach:

W/Pawła z Lublina z dnia 5 Grudnia z. r. za
3 miesiące od daty na 15000

W/Jonasa z Płocka z dnia 18 Listo-
pada z. r. 20000 35000

Resztę w gotowiznie to jest: . . . 101600

Ogółem złp. . . 250000

Koszta transportu towarów, wziął na siebie, na oszacowanie stanu czynnego i biernego mojego majątku, zupełnie przystał, mnie dyрекcją nad handlowaniem powierzył, i w końcu zgodził się aby jak najprędzej wszystkich towarów się pozbyć, byle nie ze stratą, długi pospłacać, wierzytelności poodbierać, a to w celu założenia domu bankowego, także na spółkę. Dla zdania więc dokładnej sprawy mojemu spółnikowi ze wszystkich operacji handlowych, zajmę się ułożeniem artykułu w Dzienniku w prost z Inwentarza. Nim do tego jednak przystąpię winienem objaśnić wszystkie metody używane w handlu przy rozpoczęciu ksiąg na nowo, po ich poprzedniem zamknięciu, jak to miało miejsce w końcu zeszłego roku, co się uskuteczniło za pomocą otworzonego idealnego Rachunku pod tytułem *Balans zamknięcia* gdy zaś teraz zamierzam na nowo prowadzić interessa, wypada wszystkie rachunki, do których kontroli wracają przedmioty im odebrane przez balans zamknięcia na nowo zadłużyć, a wszystkie te którym były pewne summy dane dla ich zobojętnienia, muszą być zakredytowane, że zaś summa długów równa się summie wierzytelności im odpowiadających, moglibyśmy więc ułożyć jeden ogólny artykuł pod tytułem: *Różne do Różnych* złp. 1,654,305 gr. 22 $\frac{1}{6}$.

Jak następuje:

Kassa zlp. . .	361429	— $1\frac{1}{2}$	do Wexli do spł: 38 0)
Ogół towarów	303907		do Dubrańskiego 3893—16
Listy zastawne	300000		do Jankiewicza
Wexle do zreal:	70102	— 15	z Hrubieszowa 2860
Dom przy Uli-			do Dańkowskie: 72000
cy N. . .	300000		do Brajewskiego 18975—14
Mag. i Bazar	200000		do Majszewskie: 23140—15
Meble i sprzęty	40000		do Filipa z Kal: 3505
Haremski z Br:	3540		do Handuka . 30000
Schwartz i Sp:	3747	— $21\frac{2}{3}$	do Alfonsa . 42977
Paweł z Lubli:	8750		do Jonasa . . 6250
Józef z Warsz:	10000		do Danosa . 25000
Bernard . . .	5722		do Andrzeja . 4382— $28\frac{1}{2}$
Jan z Kalisza	40521	— 9	do Walentego
Roger . . .	3586	— 5	mego spółni: 250000
			do Kapitału 1133321— $8\frac{5}{6}$

Powyższy sposób jako niedość jasno i wyraźnie przedstawiający tok interessów bardzo rzadko jest używany, możnaby więc rozpocząć książki za pomocą dwóch artykułów, w pierwszym umieścić *Różne do Kapitału* zlp. 1,654,305 gr. $22\frac{1}{6}$ którego strona długu, wyobraża stan czynny Inwentarza, w drugim zaś *Kapitał do Różnych* zlp. 520,984 gr. $13\frac{1}{3}$ strona wierzytelności tego artykułu oznacza stan bierny; metody téj już użyłem w pierwszej części, dla tego wypada nam zastosować trzecią metodę powszechnie przyjętą. Naprzód wprowadza się do rachunkowości, nowy idealny rachunek, pod nazwiskiem Balans zaczęcia (dorozumiewając się książek kupieckich) *Balances d'entrée*) i jemu powierza się kontrola ogólna wszystkich naszych spekulacyj i przedmiotów handlowych, zastępuje on więc R. Kapitału. Zadłużę go za wszystkie przedmioty stanowiące stan bierny majątku a zakredytuję za stan czynny. Jakoż zapiszę w Dzienniku dwa artykuły (obacz Dziennik (B) artykuł 1, 2.)

Uwaga. Interessa objęte w Bruljonie B. są téj natury iż łatwo za pomocą prawideł podanych wyżej każdy z czy-

telników potrafi ułożyć artykuły w Dzienniku, i z tego przenieść je do Wielkiej Książki. Opuściłem Balans miesięczny, tłumaczenie przy zamknięciu rachunków gdyż osądziłem to wszystko za rzecz zbyteczną. Radzę tylko z uwagą po odczytaniu każdego artykułu w w Bruljonie, przystąpić prawie jednocześnie do przejrzenia jemu odpowiadającego w Dzienniku, tym sposobem można nabrać wprawy w zaciąganie interessów do ksiąg handlowych i obeznać się choć w części z praktyką.

